

There are no translations available.

Анцишкін І.В.

*Історик,
головний зберігач
Нікопольського краєзнавчого музею
м. Нікополь, Україна*
[Біографія](#)

Матеріал надано в авторській редакції

Йориш Володимир Якович

Йориш Володимир Якович народився у місті Нікополі 13(25) листопада 1899 року. В довіднику "Митці України" 1992 року видання вказано місце народження Катеринослав, але це невірно. Є свідчення старожила Нікополя В. Коппа про приїзд до Нікополя у другій половині 90-х років XIX ст. Йориша Якова Антоновича - батька Володимира.

Яків Антонович був першим інспектором чоловічого міського училища. У 1905 році він перевівся до Катеринославу у чоловічу гімназію. На той час Володимиру було 6 років. Оцей переїзд у ранні роки майбутнього композитора і став причиною плутанини з його місцем народження.

Батько, Яків Антонович, теж відрізнявся схильністю до музики. У Нікополі, в училищі він проводив народні читання, вечора самодіяльності. За його участю був організований хор, яким керував Петро Іванович Качайлов - тенор-аматор. Під час вечорів організованих Йоришем зал бував повністю забитий.

Коли родина Йоришів переїхала до Катеринослава, Володимир вступив до гімназії де працював його батько і отримував музичну освіту. У 1917 році він закінчив Катеринославське музичне училище. Далі юнак вчився у Катеринославському музичному технікумі, який закінчив у 1924 році.

З 1928 року по 1931 рік Володимир Якович диригент Першої пересувної української опери. Потім, з 1931 року, Йориш отримує посаду диригента Дніпропетровського театру опери і балету. За його роботу в цьому театрі Володимиру Яковичу у 1932 році надається звання заслуженого артиста УСРР. Далі кар'єра музиканта веде його до Києва. З 1934 року він диригент Київського театру опери і балету.

Далі у біографії Йориша наступає перерва. В Нікополі з'явилися чутки, що він заарештований, засуджений і відправлений на північ, де й загинув десь у Заполяр'ї. Але у 1940 році з'являється опера написана Йоришем В.Я. "Шевченко" або "Доля поета". Можна припустити, що він дійсно був заарештований, та потрапив вже на кінець "великої чистки" і вцілів. У всякому випадку у 1944 році з'являється його балет "Бісова ніч", написаний в евакуації. Після визволення Києва Йориш повертається на Україну. Однак здоров'я його було підірвано під час поневірянь в евакуації, та й катівні НКВС не додали йому сил. 21 квітня 1945 року, на 46 році свого життя, Йориш помирає у Києві. Місце де він похований не відомо.

Крім згаданих творів Йориш писав оркестрову та музику до театральних вистав, зробив музичну редакцію опери "Наталка Полтавка" М. Лисенка і "Запорожець за Дунаєм" С. Гулака-Артемовського.

Отже, виходячи з вищевикладених фактів я пропоную створити стипендію чи премію ім. Йориша найкращому учню Нікопольської школи мистецтв за класом композиції. Тим більше, що у 2004 р. виповнюється 105 років з дня народження нашого видатного земляка.

Учасники постановки опери С. Гулака-Артемовського «Запорожець за Дунаєм» у Київській державній академічній опері.

Зліва направо: В. Йориш, О. Петрусенко, В. Манзій, Копнін, Долгова, Цинєв

Фото:

www.archives.gov.ua

Переклад в електронний вигляд:

Бутенко О.П.

На нашому сайті Ви можете дізнатися більше про історію Нікопольщини:

- [Історія Нікопольщини](#)

[У разі використання матеріалів цього сайту активне посилання на сайт обов'язкове](#)